

kapitola první

Vystoupil z vozu a pomalu došel k ležícímu muži. Uvědomil si, že necítí žádný strach, a to ho překvapilo. Podíval se na bílý obličej. Muž ležel ve světle reflektorů zcela nehybně, jen z ucha mu vytékal úzký pramínek krve. Kolem bylo ticho, noční letní noc a klid a mír. A je hotovo, pomyslel si. Vstal a vrátil se v kuželích světla ke svému vozu a zcela nevědomě sáhnul po mobilním telefonu. Ne, v tu chvíli se vůbec nenamáhal zavolat policii a ohlásit nehodu, která ho potkala. Přemítal o tom, když pozdě v noci vycházel ze sprchy ve svém malém bytě a zamyšleně se otíral ručníkem. Položil na stůl mobil a ovladačem zapnul věž a televizi. Rozvalil se v křesle, natáhnul si nohy před sebe a začal bezmyšlenkovitě přepínat programy. Byl to jeho zvyk, takto uvolněn sledovat televizní kanály, beze zvuku, líp se mu přemýšlelo. Hleděl na obrazovku a chtěl si ze všech sil zrekapitulovat celou situaci, celé si to znovu zopakovat.

Zamyšleně vstal a nalil si gin. Když se mu před půl rokem, krátce po rozvodu s Alicí, stala ta neobvyklá příhoda, netušil, jak ho na další čas zaměstná. Seděl ten večer před televizní obrazovkou, popíjel gin a najednou ho napadlo, že se projede svým vozem. Byl to jeho zvyk, sednout si do auta a jezdit jen tak, bez cíle, pustit si hudbu, na vedlejší sedadlo položit mobil a vyjet z města. Cítil vždycky úžasnou volnost. Nikdo mu nic nepřikazoval. Díky mobilu nebyl vázán na svůj malý byt, kdyby ho někdo náhodou sháněl. Byla to absolutní volnost a vláda nad vším. Veškerá tíha zmizela, nebylo nic, co by ho nutilo být ve stěhu a vláčet s sebou zodpovědnost za druhé i sama sebe. S úžasem si uvědomil, že z toho všeho se vymanil, že se mu podařilo — začátkem počínajícího středního věku, který si ale vůbec nepřipouštěl — docílit absolutní svobody.

Muselo být krátce před půlnocí, chvíli přišlo, to si vybavoval zcela přesně, mohl být tak šedesát kilometrů za Prahou a jel přibližně rychlostí devadesát kilometrů. Vyšší rychlost to být nemohla, protože vozovka byla mokrá a on měl pochopitelnou obavu o svůj vůz. Kromě toho měl v sobě sklenici ginu, a to byl důvod jeho opatrnosti a větší bdělosti při jízdě. V jedné chvíli se v kuželích světla objevila postava muže, který šel po pravé krajnici vozovky. Kolem byla temná noc. Muž měl na sobě kabát s vyhrnutým límcem a na hlavě klobouk. Zprvu muže opatrně předjel, chtěl dál pokračovat v jízdě, ale najednou přibrzdil, zastavil, dokonce zařadil zpátečku a jel muži několik desítek metrů vstříc. Stáhnul pravé okénko. Muž se naklonil do vozu. Byl starší, delší vlasy mu splývaly po skráních, neoholená tvář se mírně usmívala.

Když nad tím později přemýšlel, nad tím prvním shledáním, napadlo ho, jestli to nebyl všechno vtip jeho kolegů z ateliéru. Byl si vědom, kolik žertů a šprýmů sám druhým připravil, a tak by ho snad ani tolik nepřekvapilo, kdyby někdo něco podobného konečně provedl i jemu. Ovšem tuto možnost zavrhl. Zaprvé nikdo nevěděl, že zrovna ten večer někam pojedje, nikomu to v ateliéru neřekl, a zadruhé vůbec, ani on sám, nevěděl, že ten večer někam pojedje. Tudíž vtip kolegů nepřipadal v úvahu. Další možnost byla, že si z něho vystřelil onen neznámý sám. Nalil si gin a hleděl na obrazovku před sebou. Je možné, napadlo ho, že si ho muž s někým spletl. Ano, to je pravděpodobné. Je to celé jeden velký omyl, nedopatření. Určitě je to omyl. Tak nepravděpodobně si

situaci vysvětlil, a snad právě z toho důvodu se chtěl hned nyní s někým o celou tu absurdní příhodu podělit. Nalil si gin a zdvihl sluchátko. Mohl by zavolat svému příteli, chvíli si popovídat nebo zavolat k Labutím, jestli tam nesedí někdo známý, ale nakonec zmáčkl knoflík s telefonním číslem Alice. Podíval se na hodinky. Půl jedné. Doktora by vzbudil a k Labutím v tomhle rozčilení nepojede. Natáhl si nohy před sebe, napil se a čekal, až Alice zdvihne telefon.

„Omlouvám se, že ti volám tak pozdě ...“ začal nejistě, „ale je to nutné. Velmi nutné —“ dodal.

Alice zívla do sluchátka: „Taky jsi mohl zavolat až ráno,“ řekla ospale. „Kolik je hodin?“

Podíval se na hodinky. „Půl jedné ...“

Raději chvíli mlčel. Stačilo totiž několik vět a začali by se hádat. Pokoušel se ovládat, ale málokdy se mu to podařilo. Ale teď se snažil být klidný, protože si nepřál, aby mu Alice praštila sluchátkem.

„Promiň,“ řekl po chvíli omluvně.

„Copak se stalo?“

„Chtěl jsem ti říct ...“ řekl malátně, „co ... co je s Jakoubkem?“

„Co by s ním bylo? Nic,“ Alice znovu hlasitě zívla, „spí ... Byli jsme u zubaře, pro ty rovnátka. A koupili mikinu. Červenou neměli, tak si vybral modrou a pak —“

„Chtěl bych ho vidět.“

„Teď? To snad nemyslíš vážně.“

„Chci ti říct ...“ začal opatrně. „Byl jsem ... jel jsem se dneska projet ...“

V telefonu bylo chvíli ticho.

„Cože se stalo?“

„Co se stalo?“ Snažil se, aby v jeho hlase byla znát ironie. „Nic. Akorát, že mi nějaký chlap řekl, že ... že mi zbývá půl roku života.“

„Cože?!“ Alice se lekla. V duchu ho to potěšilo. Cítil k ní v tu chvíli sympatii a vděk a nesmírnou lásku plnou opojného sobectví.

„To je blbej fór. Co takhle, kdyby ses šel pořádně vyspat? Poslyš, že jsi pil?“

„Jo, trochu,“ řekl a pokračoval: „Třeba je to všechno žert. Někdo si chtěl z někoho vystřelit,“ podotkl výsměšně.

„Ty rovnátka bude nosit pořád?“

„Jen na noc. Je to celé divné,“ řekla Alice s ženskou logikou. „Jak vypadal ten blázen?“

„Měl kabát, klobouk ... Tekla z něho voda.“

„Voda?“

„Pršelo, měl mokry klobouk ... A měl vousy, dlouhé vlasy, řekl bych, že byl dost elegantně oblečený.“

„To víš, nebo si to myslíš?“

„Myslím, že to vím ...“ Cítil, jak se do něho vlévá lahodná malátnost. Cítil teplo, příjemné teplo, které se mu šířilo celým tělem.

„Haló, jsi tam?“

„Jsem.“

„Jestli chceš, tak sem přijed“, slyšel z dálky hlas Alice.

Mlčel.

„Jestli chceš, můžeš přijet teď“, řekla skoro prosebně.

„Jaká je tahle sobota?“ zeptal se snaživě.

„Sudá.“

„Sudá?“ podivil se.

Po rozvodu si nechali chatu napůl. Přesněji byla jeho, ale nabídl Alici, aby každou lichou sobotu jezdila na chatu s Jakoubkem, sudá sobota a neděle bude patřit zase jen jemu.

„Nechcete jet tenhle víkend se mnou? Musím tam pokosit trávu. Už se v ní nedá chodit“, dodal pomalu.
„Nemuseli byste být zavřený ve městě ... A Jakub ... by se dostal ven ...“

Alice mlčela.

„Slyšíš mě, co ti říkám?“ zeptal se. „Musím pokosit ...“ zarazil se. „Jak snáší ty rovnátka ...“

Alice ho přerušila. „Ale ano, slyším. Ale ještě nevím. Možná mi do toho něco přijde“, řekla záhadně. „Víš co? Zavoláme si ještě.“

Poznala bezpečně, kdy se napil víc, než snesl, a věděla, že s ním už nebude možná rozumná rozmluva.

„Chceš mi ještě něco říct?“ zeptala se.

„Už nic ...“ hlava mu padala na prsa.

„Tak dobrou noc. A nedělej si zbytečné starosti. Proč ty si musíš pořád strkat takový pitomosti do hlavy. Slyšíš?“

„Dobrou. A děkuju, že jsi mi zavolala —“

Už nevnímal, co říká. Položil sluchátko. A pocítil neskutečnou úlevu.

Probudil se, za záclonami byla ještě tma. Podíval se na hodinky, za deset minut tři. Ihned se mu vybavila včerejší příhoda. Roztlouklo se mu srdce a dostal strach. Věděl, že v noci se jeví zážitek ještě horší. Jenže tenhle je hrozný i ve dne, pomyslel si. Vstal, došel po tmě ke křeslu a zapálil si cigaretu. Znovu si promítl celou příhodu. Je to nesmysl. Třeba to byl blázen, stejně takový jako je on sám, Alice má pravdu. Ano, docela obyčejný pomatený chudák.

Najednou se mu vybavil obraz muže v dešti. Vždyť ten muž nechtěl jít daleko a nešel ani z vesnice. Alespoň to tvrdil. Jen vstoupil do vozu, muž mu oznámil klidným hlasem, že mu zbývá půl roku života, a po chvíli, kdy on sám se cítil takovým vtípem doslova zaskočen — velmi podivným a nevkusným — muž lakonicky řekl, že si chce vystoupit. To nemá logiku, pomyslel si. Je to tak, ten muž byl blázen, pomatený chudák. Co se s ním asi stalo, pomyslel si. Všechno si moc bere, jak říká Alice, strká si do hlavy zbytečné starosti, a ty právě a podstatné mu potom unikají.

Alice má pravdu. Je blázen. Típnul cigaretu, nalil si gin a zvednul sluchátko.

Nechal vyzvánět telefon dost dlouho, protože Alice neměla záznamník, zvonek jí musel vzbudit. Po chvíli se ozvalo ospalé zamručení.

„Promiň ...“ cítil, jak se mu špatně artikuluje, snažil se mluvit pomalu a srozumitelně. „Chtěl jsem ti jen něco říct ...“ začal.

„Jo, já vím,“ řekla trpělivě Alice. „Vzals nějakého stopaře a on ti dal půl roku života,“ řekla suše.

Nemohl věřit svým uším, nemohl pochopit, jak je možné, že to Alice ví. Během chvilky byl při vědomí.

„Už mi to voláš potřetí, jestli to náhodou nevíš. Je to celé pitomost a měl by ses jít vyspat. To sluchátko nechávám radši vyvěšený. Zavolej, až na tom budeš líp,“ a v telefonu klapla vidlice.

Zíral před sebe a cítil se dezorientovaný. Takže to byl sen, nějaká subjektivní obsedantní myšlenka, halucinace, solipsismus, subjektivní idealismus, jeho vnitřní fantazie. V tom případě je vše vyřešeno, až na tu trapnou chvíli s Alicí, ale to se také vysvětlí. Něco si vymyslí, fantazie má, jak vidno, dost. Anebo Alici přizná, že je opravdu blázen, dá jí zapravdu. A bude to vyřešeno. Být v očích druhých blázen je veliká výhoda, pomyslel si.

Lehnul si zpátky na postel, a protože alkohol a prášky na spaní — ani nevěděl, že si je vzal — stále ještě působily, usnul s blaženým a vítězným úsměvem na tváři.

První, co ho napadlo, když ho ráno vzbudil budík, bylo, že zavolá příteli. Řekne mu o tom muži, o nepříjemnosti, která ho v noci potkala, a požádá ho o radu. Nebo si raději dohodne schůzku a poví mu to dopodrobna osobně. Našel si na mobilu jeho číslo. Řekne všechno popořádku a se všemi detaily, každý dojem, všechno, co ho v noci potkalo. Svěří se mu se svými halucinacemi. Naštěstí telefon nikdo nezvedal. Vstal a za chvíli stál nahý pod studenou sprchou.

Když ten den odpoledne popojížděl dusným městem, s uspokojením uznal, že se to všechno zdárně vyřeší. Stál v dlouhé koloně aut, okénka jeho auta byla zavřená, aby klimatizace alespoň trochu zmírnila pražské dusno. A když zaparkoval před vysokou budovou, kde jeho přítel pracoval, znovu se v duchu ubezpečil, že je to všechno holý nesmysl. Je to jen fantazie, halucinace, člověk se nechá velmi, velmi snadno ovlivnit. A on umí sugesci podlehnout, usmál se. Právě vystupoval z vozu, když se náhle rozehrál na sedadle vozu pohozený mobil.

„Prosím?“ zeptal se se zájmem. Čekal, že mu volají kolegové z ateliéru a shánějí ho. Věděl, co odpovědět, nebyl problém si vymyslet pracovní schůzku. Ozval se neznámý tichý hlas.

„Volám na váš inzerát,“ řekl hlas uctivě. Chci se vám jen připomenout ...“

Pípнул alarmem a v chůzi, s pobaveným zájmem, poslouchal, co mu volající chce.

„Telefonuji vám na ten inzerát, hovořili jsme už spolu včera, jestli si vzpomínáte ...“ řekl muž tiše a on se musel usmát. Bylo mu jasné, proč dotyčný volá, a teď neměl náladu ani čas s nikým hovořit, kromě svého přítele.

„Vím, vím ...“ usmál se trpělivě. „Ale právě v tuhle chvíli se mi to ani trochu nehodí ... Ne, všechno jde podle plánu ... Všechno,“ usmál se. „Je to tak, jak jsme se dohodli. Ale jsou tam ještě nevyřízené formality. Spousta formalit,“ dodal. Chvilí trpělivě poslouchal.

„Tak moment,“ řekl stále s trpělivým úsměvem, „zaprve jiného zájemce, tak slušného a solventního, nemám ... kdo by platil ihned a hotově jako vy, takže se uklidněte, ano?“ Věděl, že bude muset zaútočit, jinak se toho muže nezbaví.

„To jste na omylu! Nikdo vás netahá za nos, chápu, že to trvá, ale nelze jinak ... tak jak vám to říkám. Nelze jinak. To je jednoduché vysvětlení,“ usmál se trpělivě. „... ten byt prostě není volný ... Tak ... prostě ještě není ...“ usmál se na překvapené kolemjdoucí. „Ještě není totiž vyřízená závěť po mé matce. Jistě chápete ... Opravdu, nic jiného v tom není. Věřte mi.“

Vstoupil do chladné chodby a kývnutím pozdravil vrátného. Ušel pár kroků a najednou ho napadlo, že je možné i této situace využít.

„Moment prosím ...“

Otočil se k vrátnému a zpola zakryl sluchátko, ovšem tak, aby volající slyšel.

„Je tady doktor?“ zeptal se autoritativně.

„Cože?“ vrátný zvedl překvapeně obočí.

„Moment,“ řekl do telefonu, „mám tady jednání, moment ...“ Zakryl sluchátko a řekl jméno svého přítele.

Vrátný kývl. Dokonce se mile a klidně usmál.

Přiložil mobil k uchu a usmál se také.

„Promiňte, ale mám zde jednání, teď není vhodná doba.“ A v tu chvíli, aby si pohrál s oběma muži naráz, křikl na vrátného: „Řekněte, že za ním jdu, jedná se o velmi podstatný problém. On už bude vědět,“ a do telefonu řekl: „Omlouvám se, mám právě nějaké řízení s jistým doktorem, právníkem. Jistě chápete, že teď ... Pojdme, mám u sebe diář ... Ne, zálohu v žádném případě ... Milý pane, kdo má dneska jistotu? Solidní jednání. To je vše. Solidní jednání ...“

Procházel chladnou chodbou a náramně se bavil.

„Nebo víte co? Zavolejme si večer, dohodneme vše potřebné. Prostě, vy dejte návrhy, co a jak dál, souhlasíte? Ano, děkuji ...“

Rozloučil se a vypnul mobil.

Doktor se ho nejdřív zeptal, zda si dá kávu. Přikývl. Teď se zeptá, zda ji chce osladit, napadlo ho.

„Cukr?“

Zakroutil hlavou.

„Tak povídejte,“ doktor si hrál s krabičkou cigaret.

Vylíčil mu celou situaci. Že se jel jen tak projet a že zastavil nějakému neznámému muži. Když mu oznámil, co vyslechl od náhodného stopaře, doktor zdvihl překvapeně hlavu.

„Prosím!“ zeptal se. „Buďte tak hodný a řekněte mi to znovu.“

„Byl jsem se včera projet ...“ začal znovu a snažil se dopodrobna vypovědět celou příhodu.

Těšilo ho, že doktor má takový zájem o jeho osobu. Bylo zřejmé, že i jeho přítel považuje celý příběh za podřadný nejapný vtíp, podivnou zábavnou příhodu. Za nepěknou recesi.

„... jezdívám takhle často, jen tak, bez cíle, když nemám večer co dělat a tak —“

„Rozumím. Co bylo dál.“

„A proti mně — přšelo, to jsem vám zapomněl říci — proti mně, asi tak sto nebo padesát metrů, to nevím přesně, se ukázala mužská postava ...“

